

Informatienota

Datum vergadering	:	19 december 2023
Registratienummer	:	GZDGWB1156116/1213729
Informatienotanummer	:	IN114
Portefeuillehouder	:	Jan de Geus
Bijlage(n)	:	1. rapportage woonzorganalyse gemeente West Betuwe 2. factsheets
Onderwerp	:	woonzorganalyse gemeente West Betuwe

Onderwerp

Woonzorganalyse gemeente West Betuwe

Kennisnemen van

de woonzorganalyse welke inzicht biedt in hoe de (verwachte) vraag naar wonen met zorg zich verhoudt tot het huidige aanbod voor verschillende doelgroepen in de gemeente West Betuwe.

Inleiding

We staan aan de vooravond van een flinke vergrijzing: Nederland kent steeds meer ouderen en ook steeds meer 'oudere ouderen'. Steeds meer ouderen blijven tot op hoge leeftijd zelfstandig wonen. Ook andere groepen met een zorg- of ondersteuningsvraag, zoals mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking en mensen met psychische problemen, blijven langer zelfstandig wonen of gaan sneller weer thuis wonen na een verblijf in een instelling. Dat zorgt voor grote veranderingen in de wereld van wonen, zorg en welzijn. Dit vergroot ook de noodzaak tot samenwerking tussen de gemeente, zorg- en welzijnsaanbieders en corporaties.

In eerste instantie waren gemeenten verplicht om vanaf 2024 een woonzorgvisie vast te stellen. Dit is uitgesteld naar 2026. Naast de verplichting om te komen tot een woonzorgvisie waren er voor West Betuwe nog twee redenen om hier in 2023 mee aan de slag te gaan:

- Het ontbreken van een afwegingskader voor de beoordeling van verzoeken om een woon-zorg voorziening te realiseren in onze gemeente. Op dit moment is alleen het bestemmingsplan ons objectieve toetsingskader.
- West Betuwe is een fusiegemeente met 26 kernen, verspreid over een uitgestrekt gebied. De website <https://westbetuwe.incijfers.nl/dashboard> biedt inzicht in de bevolkingsopbouw van onze gemeente. Wat hier niet uit naar voren komt is wat de ondersteuningsbehoefte (voor nu en in de toekomst) van aandachtsgroepen is en wat dit vraagt aan versterking / doorontwikkeling van het voorzieningenaanbod.

De uiteindelijke woonzorgvisie vormt de basis voor afspraken tussen gemeente, corporaties, huurdersorganisaties en zorginstellingen op het gebied van wonen, leefbaarheid, welzijn en zorg. De eerste stap om te komen tot een woonzorgvisie is een analyse van de huidige stand van zaken. We hebben onderzoeksbureau Companen gevraagd om voor ons inzichtelijk te maken wat de huidige en toekomstige vraag naar en het aanbod aan passende woningen en woonvormen is voor:

- Ouderen (65+)
- Mensen met een lichamelijke beperking, verstandelijke beperking of psychische kwetsbaarheid
- Mensen die uitstromen vanuit een instelling (beschermd wonen, jeugdzorg, maatschappelijke opvang).

Naast de hierboven genoemde groepen heeft het Rijk ook een aantal doelgroepen als 'aandachtsgroep' benoemd (Nationaal Programma Een Thuis voor iedereen¹). Omdat er bij deze aandachtsgroepen geen directe relatie is tussen wonen en een zorgbehoefte zijn deze niet meegenomen in de woonzorganalyse. Dit laat onverlet dat we wel aandacht hebben voor deze groepen.

Uit de woonzorganalyse komen aandachtspunten naar voren voor de op te stellen woonzorgvisie zoals:

- De uitdaging op het gebied van het organiseren van zorg en ondersteuning, tegen het licht van groeiende personeelstekorten. Dit is zowel op lokaal, regionaal als landelijk aan de orde.
- Een relatief groot deel van de woningvoorraad in West Betuwe is nog niet geschikt voor mensen met een mobiliteitsbeperking, maar wel relatief eenvoudig geschikt te maken - bijvoorbeeld met een traplift.
- Goede informatievoorziening over de mogelijkheden van woningaanpassing kan inwoners stimuleren om hun woning tijdig aan te passen aan hun persoonlijke situatie.
- Doorstroom stimuleren.
- De inzet van zorgtechnologie.
- Samenwerking tussen zorgaanbieders, maar ook tussen zorgaanbieders en het algemeen beschikbare aanbod (denk aan de welzijnsorganisatie en initiatieven in de kernen).
- Kerngerichte aanpak.
- Inzet op gezondheid.

Als aanvulling op de rapportage woonzorganalyse gemeente West Betuwe is er een interactieve kaart ontwikkeld waarop relevante voorzieningen en woonzorglocaties te zien zijn, evenals het aandeel 65-plussers (in een (niet-)geschikte woning) op kernniveau. Deze kaart is te vinden via:

<https://www.companen.nl/arcgis/woonzorganalysewestbetuwe>.

Kernboodschap

Mensen met een zorg- of ondersteuningsvraag blijven langer zelfstandig wonen of gaan sneller weer thuis wonen na een verblijf in een instelling. Dit zorgt voor grote veranderingen in de wereld van wonen, zorg en welzijn. Dit vergroot ook de noodzaak tot samenwerking tussen de gemeente, zorg- en welzijnsaanbieders en corporaties. Om inzicht te krijgen in hoe de (verwachte) vraag naar wonen met zorg zich verhoudt tot het huidige aanbod voor verschillende doelgroepen in onze gemeente hebben we een woonzorganalyse uitgevoerd.

Consequenties

Er lopen verschillende processen die van invloed (kunnen) zijn op de woonzorgvisie.

---

¹ Het gaat om de doelgroepen: sociaal en/of medisch urgenten, mantelzorgers en mantelzorgontvangers, statushouders, arbeidsmigranten, woonwagenbewoners en studenten

Onze gemeente is voortvarend gestart met de opstelling van een woonzorganalyse. Ondertussen is de wereld om ons heen ook in beweging. We zien een aantal ontwikkelingen die van invloed (kunnen) zijn op onze (op te stellen) woonzorgvisie. Een aantal van die ontwikkelingen zijn:

- Ook de gemeenten Buren, Culemborg, Neder-Betuwe, Tiel en West Maas en Waal hebben Companen de opdracht gegeven om een woonzorganalyse uit te voeren. Het resultaat wordt eind 2024, begin 2025 verwacht. Naast de lokale analyses levert Companen een overkoepelende regioanalyse op waarmee we zicht krijgen op de regionale opgaven.
- Door de provincie Gelderland wordt in het kader van de verdere uitwerking van de woondeals een onderzoek gedaan naar de huisvestingsopgaven (inclusief woon gerelateerde zorg- en ondersteuningsbehoefte) voor de ouderen (65+) en de aandachtsgroepen (uit het programma een Thuis voor iedereen). Dit onderzoek geeft een beeld voor Gelderland voor nu, 2030, 2035 en 2040. Dit onderzoek wordt naar verwachting in maart 2024 afgerond. Dit onderzoek moet op provinciaal niveau een duidelijk antwoord geven op de centrale onderzoeksvraag. Op regioniveau komt er een beknopte rapportage bestaande uit een inhoudelijk deel met de probleemanalyse en een adviesdeel over hoe de opgaven kunnen worden opgepakt. Tot slot wordt er een GIS-applicatie ontwikkeld, de Gelderse WoonZorgwijzer, waarbij de informatie uit het onderzoek op kaart wordt gezet. Dit kan regio's en gemeenten helpen bij het voeren van de gesprekken met stakeholders en de gebiedsgerichte uitwerking van het beleid.
- Vanuit de Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT) tafel loopt een analyse naar de beschikbare intramurale zorgcapaciteit.

Financiën

Niet van toepassing.

Communicatie

- De rapportage woonzorganalyse en de factsheets zijn gedeeld met de stakeholders die hebben geparticipeerd in het proces en de beleidsambtenaren wonen en sociaal domein van de Rivierenlandse gemeenten.
- Uitkomsten zijn ook gedeeld met inwoners in een presentatie tijdens een inwonersavond over wonen en zorg op 25 september.

Vervolg

De vervolgstap is het opstellen van een woonzorgvisie en een uitvoeringsagenda gemeente West Betuwe. Deze woonzorgvisie bieden we in maart 2024 ter vaststelling aan uw raad aan. De uitvoeringsagenda wordt daarna opgesteld.

Bijlage(n)

1. definitieve Woonzorganalyse gemeente West Betuwe (Djuma doc. nr. 1156134)
2. factsheets (Djuma doc. nr. 1156133)

Suggestie ter afhandeling

Voor kennisgeving aannemen

15 november 2023

Kenmerk GZDGWB1156116/1213729

Pagina 4 van 4

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

Philip Bosman

Servaas Stoop